

COMISIA NAȚIONALĂ DE MANAGEMENT AL CRIZELOR

DECIZIA nr. 9 din 25 septembrie 2026

În temeiul prevederilor art. 29 alin. (4), art. 31, 32, 34 și 35 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 600), cu modificările ulterioare, în executarea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 222/2026 privind declararea stării de urgență în sectoarele energetic și hidrologic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 475-476, art. 493), având în vedere atribuțiile stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Management al Crizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 346/2026 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 301-304, art. 369), luând în considerare constatările, evaluările de risc și concluziile formulate în Raportul integrat privind situația de criză în sectoarele energetic și hidrologic, care relevă persistența și suprapunerea unor riscuri majore cauzate de degradarea infrastructurii electroenergetice regionale din Ucraina, limitarea capacităților comerciale ferme de import prin interconexiunile transfrontaliere (NTC garantat la doar 360 MW), volatilitatea accentuată a piețelor internaționale de gaze naturale și carburanți, precum și deficitul hidrologic extrem pe bazinele fluviului Nistru și râului Prut, având în vedere analiza de risc prezentată de către Ministerul Mediului și Centrul Național de Management al Crizelor privind situația hidrologică critică, caracterizată prin diminuarea semnificativă a debitelor, scăderea nivelului apei și reducerea capacității naturale de diluție a cursului de apă, luând în considerare riscul iminent de afectare a alimentării cu apă a populației, a funcționării serviciilor esențiale și a protecției ecosistemelor acvatice, precum și necesitatea asigurării unui debit ecologic adecvat, în scopul instituirii unor măsuri speciale, cu caracter temporar, necesare și proporționale cu gravitatea stării de urgență declarate, Comisia Națională de Management al Crizelor DECIDE:

1. Ministerul Mediului se desemnează în calitate de autoritate responsabilă pentru managementul răspunsului la criză în sectorul hidrologic și gestionarea resurselor de apă, iar Centrul Național de Management al Crizelor asigură coordonarea strategică și monitorizarea integrată la nivel național. Ministerul Mediului, prin intermediul Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, Autorității de Meteorologie și Monitoring de Mediu, Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului, precum și în comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, va asigura monitorizarea integrată a situației cantitative și calitative a apelor din bazinele fluviului Nistru și râului Prut până la ora 10:00 sau imediat, în cazul producerii unor evenimente cu impact major.

2. Operatorii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare care exploatează prize de captare din fluviul Nistru și râul Prut vor prezenta Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Mediului și Centrului Național de Management al Crizelor, în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, pentru fiecare priză:

- a) nivelul și debitul minim necesare pentru funcționarea instalațiilor de captare;
- b) volumul apei stocate și autonomia estimată, exprimată în ore, raportată la consumul curent;
- c) sursele de rezervă disponibile și debitul care poate fi asigurat din acestea;
- d) necesarul de energie electrică și capacitatea surselor autonome existente;
- e) măsurile care urmează a fi aplicate la atingerea fiecărui prag tehnologic.

3. Operatorii prevăzuți la pct. 2, în comun cu autoritățile administrației publice locale, vor actualiza, în termen de 10 zile lucrătoare, planurile de continuitate a alimentării cu apă. Planurile vor include scenarii corespunzătoare reducerii cu 10%, 20% și 30% a disponibilității sursei și vor stabili consumurile care urmează a fi limitate, sursele alternative disponibile, instituțiile care beneficiază cu prioritate, resursele tehnice și logistice necesare și modalitatea de informare a populației.

4. Utilizarea resurselor de apă disponibile se va realiza cu prioritate pentru alimentarea cu apă potabilă a populației, necesități sanitare, funcționarea instituțiilor medicale și sociale, a unităților de învățământ, a serviciilor de urgență și a obiectivelor de importanță critică, precum și pentru umplerea și completarea cu apă a circuitelor sistemelor centralizate de termoficare, inclusiv CET Chișinău și CET-Nord Bălți, înainte de începerea sezonului de încălzire, cu asigurarea debitului ecologic necesar pentru protecția ecosistemelor acvatice.

5. Se sistează funcționarea stațiilor de captare a apei din fluviul Nistru și râul Prut destinate irigației, pe perioada stării de urgență, în vederea asigurării cu prioritate a necesarului de apă pentru alimentarea populației cu apă potabilă și pentru alte utilizări prioritare.

6. Pe durata stării de urgență se interzice utilizarea apei potabile din sistemele publice de alimentare cu apă, precum și captarea apei din surse de suprafață, pentru:

- a) irigarea gazonelor, a peluzelor, a rondurilor decorative și a altor spații verzi cu caracter ornamental;
- b) spălarea străzilor, a trotuarelor, a curților, a platformelor, a fațadelor și a acoperișurilor;
- c) umplerea sau completarea piscinelor, a bazinelor recreative, a fântânilor arteziene decorative, a iazurilor ornamentale și a altor amenajări similare;
- d) alte activități recreative, ornamentale sau auxiliare care nu sunt indispensabile alimentării cu apă potabilă, protecției sănătății publice, prevenirii și stingerii incendiilor ori funcționării infrastructurii critice.

7. Interdicțiile se aplică indiferent de intervalul orar. Utilizarea apei recirculate sau reutilizate poate fi permisă numai dacă aceasta nu afectează resursele destinate alimentării cu apă potabilă și nu generează riscuri pentru sănătatea populației sau pentru mediu.

8. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în comun cu autoritățile administrației publice locale și operatorii serviciilor publice de alimentare cu apă, va actualiza evidența mijloacelor disponibile pentru transportul și distribuția apei și va menține capacitatea de intervenție în localitățile în care există riscul reducerii sau întreruperii alimentării centralizate cu apă potabilă. Aprovizionarea mobilă cu apă va fi activată atunci când operatorul constată că reducerea nivelului sau a debitului sursei afectează funcționarea instalațiilor de captare ori nu permite asigurarea necesarului de apă al populației. Intervenția se va realiza la solicitarea autorității administrației publice locale, formulată în baza informației tehnice prezentate de operator. Se va acorda prioritate instituțiilor medicale, instituțiilor de asistență socială rezidențială, unităților de învățământ, serviciilor de urgență și populației din localitățile afectate.

9. Inspectoratul pentru Protecția Mediului va intensifica verificarea respectării condițiilor stabilite în actele permise pentru folosința specială a apei. Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în comun cu autoritățile administrației publice locale, va întreprinde măsurile prevăzute de legislație pentru prevenirea și contracararea captărilor neautorizate, depășirii volumelor autorizate, utilizării iraționale a resurselor de apă, precum și pentru documentarea și sistarea utilizării barajelor improvizate și a instalațiilor de captare amplasate sau exploatate neautorizat.

10. Biroul politici de reintegrare și delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control vor asigura comunicarea și coordonarea măsurilor care vizează localitățile din stânga Nistrului, prin intermediul platformelor de interacțiune existente între Chișinău și Tiraspol.

11. Ministerul Mediului, în cooperare cu Centrul Național de Management al Crizelor și cu celelalte instituții competente, va asigura informarea periodică a populației privind evoluția situației hidrologice, disponibilitatea resurselor de apă, măsurile aplicate și recomandările pentru utilizarea rațională a apei.

12. Păstrarea în stare operațională și utilizarea, la necesitate, a celor 5 unități de pompare de mare capacitate, eliberate din rezerva de stat și transmise S.A. „Apă-Canal Chișinău”, în vederea menținerii capacității de captare a apei din fluviul Nistru în condiții de niveluri și debite reduse, fără perceperea garanțiilor financiare sau a taxelor de împrumut de la operatorul de apă.

13. Conectarea și punerea în funcțiune a sondelor arteziene și a surselor subterane de rezervă verificate, pentru a compensa scăderea debitului la captările de suprafață și a asigura presiunea în rețele.

14. Alocarea de către autoritățile administrație publice locale a fondurilor de rezervă locale pentru achiziția de pompe submersibile, piese de schimb și combustibil pentru generatoarele aferente stațiilor de pompare.

15. Prezenta decizie este obligatorie pentru toate autoritățile publice, instituțiile, operatorii economici și cetățeni, intră în vigoare la data de 26 septembrie 2026 și se publică de îndată pe site-ul web oficial al Guvernului și al Centrului Național de Management al Crizelor.

16. Monitorizarea executării prezentei decizii se pune în sarcina Centrului Național de Management al Crizelor.

Prim-ministru,
Președinte al Comisiei

Vasile TOFAN